

Kraków: Kantor w Muzeum Armii Krajowej. Prezentacja obrazu ze zbiorów MAK

Kultura

23 marca 2026

11:30 24 marca 2026

Muzeum Armii Krajowej przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie

We wtorek 24 marca 2026 r. w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie (Instytucja Kultury Województwa Małopolskiego) odbędzie się niecodzienne wydarzenie związane z jednym największych polskich artystów współczesnych – Tadeuszem Kantorem. Pokazany zostanie ostatni obraz Mistrza namalowany przed śmiercią, będący jednocześnie ostatnim jego autoportretem.

W zbiorach MAK znajduje się jedno z ostatnich dzieł malarskich Tadeusza Kantora – obraz zatytułowany „Kłęska wrześnieiowa”. Twórca namalował go w marcu 1990 r. na prośbę krakowskich akowców, tworzących wtedy w Krakowie muzeum poświęcone Armii Krajowej.

Wymowny obraz przedstawia polskiego żołnierza rozpiętego krzyżu. Tłem jest mapa II Rzeczypospolitej, rozdarta przez dwóch najeźdźców – hitlerowskie Niemcy i sowiecką Rosję. Dzieło jest w zasadzie instalacją: do płótna malarz przytwierdził drewniane ramiona krzyża i figurę żołnierza w mundurze i wysokim bucie.

Elementy umundurowania użyte do wykonania obrazu (kurtka mundurowa, guziki z orłem, bryczesy, skórzany but) są autentyczne. Zostały подарowane artyście przez krakowskich kombatantów AK.

Żołnierz na obrazie ma twarz Tadeusza Kantora. Jest to ostatni autoportret artysty, który zmarł kilka miesięcy później (8 grudnia 1990 r.), i jednocześnie jeden z ostatnich jego obrazów. Jest to także jedyne dzieło Mistrza stworzone na zamówienie, o czym sam artysta mówił z dumą. Obraz – hołd dla żołnierzy AK – został wykonany nieodpłatnie i przekazany na tworzoną w 1990 r. wystawę o Armii Krajowej.

Przez ponad dekadę malowidło prezentowane było na wystawie głównej w budynku Muzeum AK przy ul. Wita Stwosza. Po przerwie spowodowanej jej przebudową, dzieło Tadeusza Kantora pojawi się na nowym miejscu.

Z tej okazji MAK zaprasza we wtorek 24 marca na happening zatytułowany „Kantor w Muzeum Armii Krajowej? Tak!”. Program wydarzenia przewiduje m.in.: uroczyste odsłonięcie obrazu, przedstawienie jego historii oraz projekcję fragmentów archiwalnego filmu dokumentującego proces powstawania malowidła.

O dziele opowiedzą: kierownik Muzeum Tadeusza Kantora z Ośrodka Dokumentacji Sztuki T. Kantora CRICOTEKA w Krakowie Małgorzata Paluch-Cybulska oraz aktor Teatru Cricot 2 Bogdan Renczyński.

Zaplanowano też happening związany z uzupełnieniem obrazu. A wśród gości pojawi się – uwaga! – sam Tadeusz Kantor.

Wydarzenie odbędzie się 24 marca (wtorek) o godz. 11.30 w siedzibie Muzeum Armii Krajowej przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie. Wstęp wolny.

Galeria zdjęć

Autor: Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fiedorfa „Nila” w Krakowie

<https://www.malopolska.pl/aktualnosci/kultura/krakow-kantor-w-muzeum-armii-krajowej-prezentacja-obrazu-ze-zbiorow-mak>